

Ahmet Hamdi Tanpınar'ın (İs-
tanbul üniversitesi Edebiyat
Fakültesi yayınları) arasında bu
defa neşredilen (Ondokuzuncu asır
Türk edebiyatı tarihi) isimli kitabı,
cidden büyük ve mühim bir eserdir.
Hem de resmî bir
makam yayınları
arasında çıkması-
na rağmen baskı
hataları içinde bu
derecede yüzüşü-

ne hayret etmemek kabil olmadığını
esefle ve ilk önce kaydettikten, bu-
nu itiraf eden değerli müellifin (sa-
dece af dilerim) diyişini kâfi bir
mazeret olarak kabul etmenin güç
olduğunu ise gizlemedikten sonra,
kitabın mazrufuna ait hayranlığımı
etrafıle bildiremeyişimden dolayı
esefimi bildiririm: Bunun için bütün
bir makale, hattâ bir kaç makale
çok olmazdı. Her halde, Ahmet
Hamdinin bahsettiği devirleri ve
şahısları daha etraflı ve zevkli bir
şekilde değil, bu kadar etraflı ve
zevkli bir şekilde teşrih eden bir
edebiyat tarihine de henüz malik ol-
mamış bulunduğumuzu teslim et-
mek, bir vazifedir. Bu vazifeyi se-
vinçle yerine getiriyorum.

İki cild olacağı haber verilen e-
serin bu birinci cildi 466 büyük
sayfayı ihtiva etmektedir. Edebiya-

77507704

timizin garphlaşmasından önce nil-
li varlığımızda ve siyasi hayatımız-
daki garphlaşma hareketine umumî
bir bakıştan sonra, XIX. asrın ilk
yarımındaki Türk edebiyatının teşri-
hile mevzua giriliyor ve son fasıl-

larda Abdülhak Hâmidin tiyatrosu
na varılmış bulunuyor. Hele bazı
şahsiyetler o derece kudretle tetkik
ve tahlil edilmiştir ki, insan bun-
lardan muharririn neden birar mo-
nografi vücade getirmediğine tes-
süs etmekten kendini alamamakta-
dır. Meselâ Ziya ve Ahmet Cevdet
Paşalar hakkında daha derine nü-
fuz eden bir etüd okuduğumu ha-
tırıyamıyorum. Tanpınar çok oku-
muş, çok düşünmüş ve henüz çok
yazmamış bir muharrir.

Henüz çok yazmamış diyişim gu-
num içindir ki, bazı yerlerde ölçüyü
taşdığı ve edebiyat tarihinden si-
yasi tarihe pek şevkle geçerek he-
nüz teşrih etmek fırsatını bulma-
mış olduğu bir çok meseleleri ele
aldığı pek sık vukubulmaktadır.
Gerçe buna çok kere mecbur oldu-
ğu da muhakkak. Çünkü, edebiyat

tarihi bütün tarihin bir parçasıdır.
ve bâhusus muharririn teşrih ettiği
devirde, edebiyatımız siyasi hayati-
mızın şiddetle tesiri altında bulunup
bir çok büyü kedebe' simalar şiirle
nesri siyasi ihtirasları için birer â-
let olarak kullan-
mışlardır. Bunun
la beraber, A.
Hamdi Tanpınar-
ın siyasi tarihten
bahsetmeği çok

İK

sevdiğini ve zaman zaman adeta bir
tarih tetkiki vücade getiriyormuş
gibi hareket ettiğini kabul etmek lâ-
zım.

Fakat hemen ilâve edeyim ki, bu
meyil, meselâ Abdülhak Hâmidin
politikaya sırt çeviren eserlerinden
bahsederken bunları en derin bir
dikkatle ve anlayışla tetkik ve tah-
lil etmesine mâni olmamaktadır. De-
dim ya, gerek bilgi ve gerek ihata,
ayrıca da dil güzelliği bakımından
mühim bir eser karşısında, huzu-
runda bulunuyoruz: ikinci cildin
de bir an önce neşredilerek kitabın
ikmalini temenni ederim.

Nisan 1949

Kişisel Arşivlerde İstanbul Belleği
Taha Toros Arşivi

* 0 0 1 5 0 7 7 0 4 0 0 6 *